

OpenLDAP keskitetty käyttöönotto SuSE Linux Enterprise -ympäristössä

Joel Lappalainen

Opinnäytetyö
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
2016

Tekijä(t) Joel Lappalainen	
Koulutusohjelma Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko OpenLDAP keskitetty käyttöönotto SuSE Linux Enterprise –ympäristössä	Sivu- ja liitesivumäärä 27 + 12
Opinnäytetyön otsikko englanniksi Centralized deployment of LDAP in SuSE Linux enterprise environment	
<p>Ohjelmistojen keskitetty käyttöönotto ja hallinta ovat yleisiä toimintatapoja keskisuurten yritysten keskuudessa. Se helpottaa useiden työpisteiden samanaikaista hallintaa, ja uusien työpisteiden käyttöönottoa. Projekti keskittyy keskitetyn käyttöjärjestelmän OpenLDAP keskitettyyn käyttöönottoon uusilla työpisteillä.</p> <p>Projekti kuvaa kuinka luodaan, testataan ja käytetään keskitetyn ohjelmistohallinnan ohjelmistoa Puppet, ja sen manifestien toimintaa SuSE Linux Enterprise ympäristössä. Projekti kattaa myös Puppet ohjelmiston käyttöönoton työpisteellä ja palvelimella.</p> <p>SuSE Linux Enterprise 12 käyttöjärjestelmää käytettiin projektissa työpisteillä ja palvelinkoneella käyttöjärjestelmänä.</p> <p>Projektissa toteutettiin toimiva keskitetyn käyttöönoton testiympäristö keskitetyn käyttäjähallinnan OpenLDAP varten SuSE Linux työpisteille.</p> <p>Kaikki projektissa käytetyt konfiguroinnit ovat työn liitteenä, ja niitä saa vapaasti käyttää kuka tahansa.</p> <p>Jatkotutkimusta varten, olisi hyödyllistä olla yksinkertainen dokumentaatio puppet työpisteen ohjelmiston keskitetystä levityksestä.</p>	
Asiasanat Linux, SuSE, Puppet, LDAP, SSSD, PAM	

Author(s) Joel Lappalainen	
Degree programme Bachelor of Business Administration in IT	
Report/thesis title Centralized deployment of OpenLDAP in SuSE Linux enterprise environment	Number of pages and appendix pages 27 + 12
<p>Centralizing software deployment and management are common practices within medium sized companies. It eases management of multiple workstations, and deployment of new workstations. This project focuses on deployment of a centralized user-control OpenLDAP on new workstations.</p> <p>This project describes and explains how to create, test and use centralized software management tool Puppet manifests in SuSE Linux Enterprise environment, as well as covers deployment of Puppet itself on the workstations.</p> <p>The idea is represented through a fictional use-case, where an 11-step manual deployment process is being automatized to a single parameter.</p> <p>SuSE Linux Enterprise 12 was used in this project to represent technology for server and client operating systems.</p> <p>The result of this thesis was a successfully working test environment for centralized deployment of OpenLDAP centralized user-control on SuSE Linux workstations.</p> <p>All of the necessary configuration files used in this project are attached to the thesis report, and are free to use by anyone.</p> <p>As to further research objectives, a basic tutorial would be beneficial for the centralized deployment of the Puppet client software on workstations.</p>	
Keywords Linux, SuSE, Puppet, LDAP, SSSD, PAM	

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Puppet	2
2.1	Toiminta	2
2.2	Manifestit, luokat ja resurssit	4
2.3	Tietoturva	4
3	OpenLDAP	5
3.1	Toiminta	5
3.2	Tietoturva	6
4	SSSD – System Security Services Daemon	7
5	Keskitetyn ohjelmistohallinnan toteutusosuus	8
5.1	OpenLDAP	8
5.1.1	Käyttötapaukset	8
5.1.2	Selvitysosuus – palvelin	8
5.1.3	Selvitysosuus - Päätekone	9
5.2	Keskitetty ohjelmistohallinta puppet	17
5.2.1	Puppet-master asennus ja testaus SLES 12 palvelimella	18
5.2.2	Puppet asennus ja testaus SLED 12 päätekoneella	20
5.2.3	Arkkitehtuuri	23
5.2.4	Testaus ja virheiden selvittelyt	25
6	Pohdinta	27
	Lähteet	28
	Liitteet	30
	Liite 1. /etc/puppet/manifests/site.pp	30
	Liite 2. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/init.pp	30
	Liite 3. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_packages.pp	30
	Liite 4. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_configuration.pp	31
	Liite 5. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_services.pp	33
	Liite 6. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/nsswitch.conf	33
	Liite 8. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-password	36
	Liite 9. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-auth	36
	Liite 10. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-account	37
	Liite 11. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sss/sss.conf	37
	Liite 12. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sudoers	38

1 Johdanto

Järjestelmäkokonaisuuksien laajentuessa ympäristöjen ylläpidosta tulee haastavampaa, koska jokaiselle päätekoneelle tulisi konfiguroida organisaatiokohtaiset omat asetukset ja ylläpitää niitä, ettei tule käyttäjäpäällekkäisyyksiä tai käyttäjätunnuksia jäisi tekemättä.

Toisekseen isommat muutokset esimerkiksi tietoturvapoliitiikkaan, voivat vaativat toimenpiteitä päätekoneilta ohjelmistojen puolesta. Nämä ovat haastavia ja aikaa vieviä toteuttaa manuaalisesti varsinkin suuremmissa organisaatioissa.

Tähän ratkaisuna on keskitetty ohjelmistohallinta, jossa tieto vaadituista ohjelmista ja niiden konfiguroinneista pidetään palvelimella ja sieltä heijastetaan tai haetaan työpisteille suoraan ilman sen suurempia päätekonekohtaisia toimenpiteitä. Tämä tietenkin edellyttää hyvää suunnittelua ja toteutusta keskitetyltä hallinnalta, niin palvelimen kuin päätekoneiden kannalta.

Tämän projektin tarkoituksena on avata lukijalle keskitetyn käyttöönoton prosesseja, hyödyntäen fiktiivisen yrityksen valmiina olevaa toimintatapaa uusien koneiden käyttöönotossa. Projektissa toteutetaan LDAP autentikoinnin käyttöönotto päätekoneilla keskitetyn ohjelmistohallinnan avulla.

Keskitetyn ohjelmiston- ja käyttäjänhallinnan palvelimena käytetään SuSE Linux Server 12 SP1 versiota, ja päätekoneena SuSE Linux Desktop 12 SP1 versiota.

Keskitettyyn ohjelmistohallintaan käytetään Puppet 3.74 versiota, joka on viimeisin vakaa versio SuSE Linux Enterprise 12. Huomioitavaa on, että tämä ohjelma ei ole virallisesti SuSE Linux Enterprisen tukema, vaan kehitysrepositorioista haettu versio. Projektissa myös seurataan ja raportoidaan mahdollisista huomioiduista ongelmista tai virheistä.

Keskitettyyn käyttäjänhallintaan käytetään OpenLDAP 2.4.41 versiota, joka on SuSE Linux Server 12 SP1 asennusrepositoreissa vakiona mukana.

Projekti ei tule keskittymään LDAP palvelimen konfigurointiin, vaan LDAP autentikoinnin käyttöönottoon keskitetysti, jo olemassa olevalla keskitetyn käyttäjähallinnan järjestelmällä.

Työ koostuu kolmesta eri osuudesta: Teoriaosuudesta, käytännön toteutuksesta ja lopputuloksen pohdinnasta.

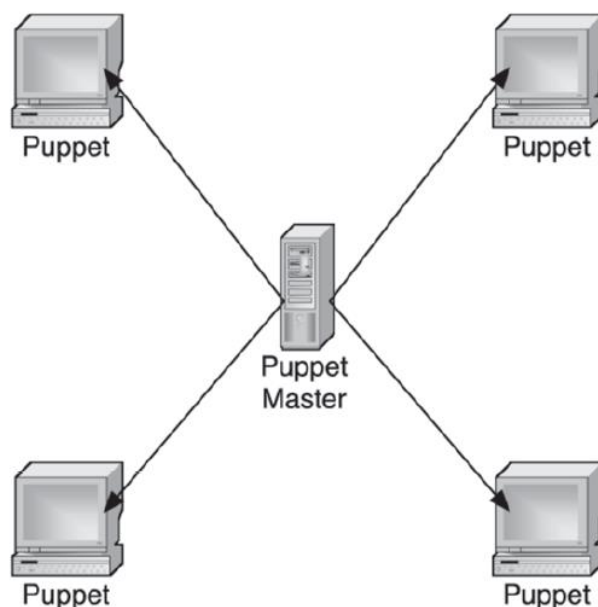
2 Puppet

Puppet on vapaan lähdekoodin ohjelmisto, jolla voidaan automatisoida järjestelmätasoon tehtäviä muutoksia keskitetysti sekä useammalla eri alustalla, käyttämällä puppetin omaa viitekehystä. Ohjelma on kirjoitettu Ruby – ohjelmointikielellä. (Puppet Labs 2012a & Puppet Labs 2012b.)

Puppet on yhteensopiva useiden ilmaisten, sekä kaupallisten käyttöjärjestelmien kanssa. Näitä esimerkiksi ovat Debian, Fedora, Mac OS X, Red Hat Enterprise Linux, Ubuntu, SuSE Linux Enterprise Server ja Microsoft Windows Server. (Puppet Labs 2012c.)

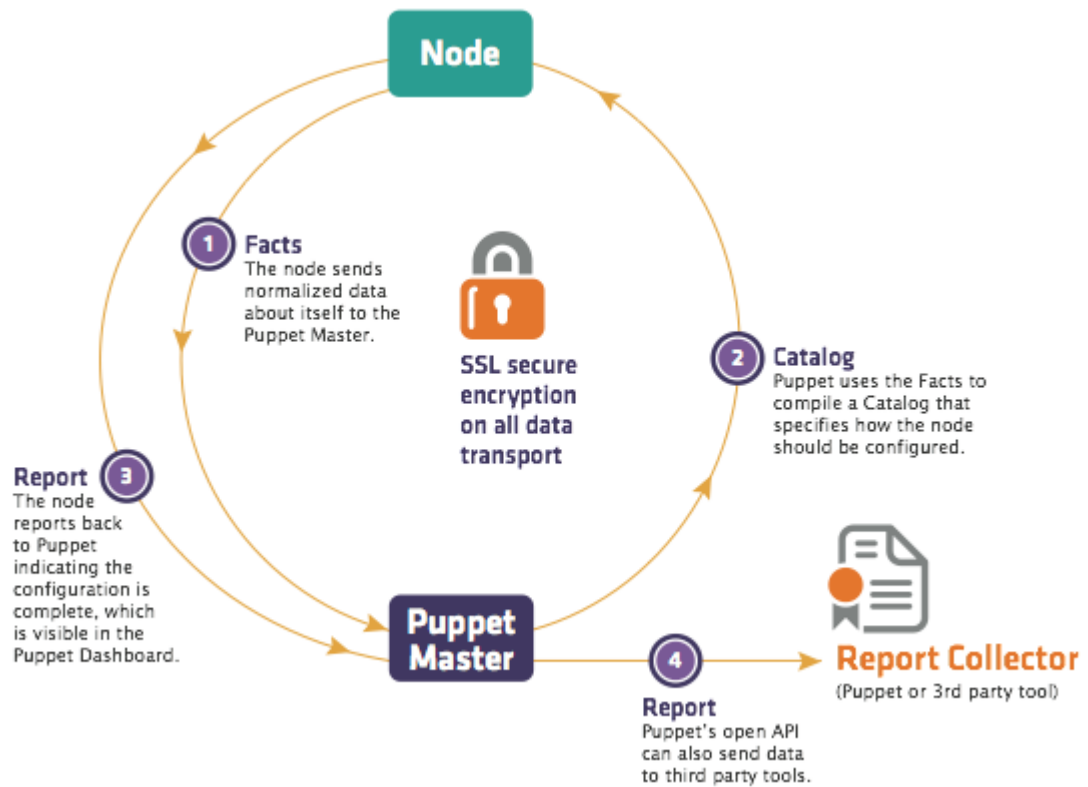
2.1 Toiminta

Puppet käyttää deklarativistä ohjelmointikieltä järjestelmäkonfigurointien muutosten ilmaisemiseen, jossa ongelma ratkaistaan esittämällä järjestelmälle haluttu ratkaisu tai tila. Tässä kontekstissa usein kerrotaan halutun ohjelmiston asennus tai konfiguroinnin muutos järjestelmälle. Levitysmallina käytetään 'client-server' -tyyppistä ratkaisua, jossa palvelinkoneelle ilmaistaan haluttu muutos ja se levitetään päätekoneille. (Turnbull 2008, s.3-5.)

(Kuva 1. Puppet client-server –malli.)

Usein päätekoneiden Puppet ohjelmisto ajetaan taustaprosessiksi. Päätekone ajoittain lähettää palvelimelle tietoja olemassaolostaan ja kysyy katalogia haluttujen järjestelmäkomponenttien tilasta, ja kun päätekone vastaanottaa katalogin, niin se vertaa katalogissa ilmoitettujen resurssien tilan oman järjestelmänsä resurssien tiloihin, ja tarvittaessa muuttaa ne katalogin mukaisiksi. (Puppet Labs 2012e.)

(Kuva 2. Puppet client-server yhteysmalli.)

Järjestelmämuutokset puppetin läpi ovat idempotentteja, eli jos sama konfigurointi ajetaan useamman kerran järjestelmään, niin lopputulos on aina sama. Tästä suurena hyötynä on se, että järjestelmämuutokset voidaan ajaa useamman kerran järjestelmään turvallisesti. (Turnbull 2008, s.7.)

2.2 Manifestit, luokat ja resurssit

Manifestitiedostot ovat puppetin omia konfigurointitiedostoja, joiden tiedostopääte on aina '.pp'. Manifestitiedostot voivat olla joko luokkatiedostoja, node-tiedostoja, tai näiden yhdistelmiä. Niitä voi linkata keskenään tai hajauttaa pienemmiksi tiedostoiksi. (Puppet Labs 2012f.)

Manifestitiedostot usein erotellaan tiedostohierarkian perusteella, esimerkiksi node-tiedosto vakioasennuksessa on polussa '/etc/puppet/manifests/site.pp', ja tällä määritellään päätekoneet joihin halutut luokat levitetään. Luokkatiedosto usein rakennetaan erillisen moduulin alle, esimerkiksi '/etc/puppet/modules/class_example/class.pp', tätä kutsutaan nodetiedostosta, ja tämä tiedosto sisältää konkreettista logiikkaa päätekoneen muutoksia varten. (Puppet Labs 2012f && Puppet Labs 2012g.)

Resursseja käytetään ilmaisemaan haluttuja muutoksia luokkatiedostossa, jotka suoritetaan päätekoneen päässä. Mahdollista on korvata, asentaa, käynnistää, ja sammuttaa prosesseja tai palveluita, lisätä järjestelmälle ajastettuja ajoja, korvata tiedostoja tai ajaa keskitetysti komentoja. Laajalti kaikki järjestelmävalvojan tason muutokset on mahdollista tehdä puppetin resurssien kautta. (Puppet Labs 2012f && Puppet Labs 2012h.)

2.3 Tietoturva

Kaikki puppetin verkkoliikenne pohjautuu HTTPS suojatun yhteyden läpi tapahtuvaan liikenteeseen. Päätekoneen ja palvelinkoneen välillä on sertifikaattivarmennus, ja palvelinkoneen tulee erikseen hyväksyä päätekoneen sertifikaatti, jotta se suostuu kommunikoimaan päätekoneen kanssa. Jos päätekoneen sertifikaatti uusitaan varmennusprosessin jälkeen, niin se pitää varmentaa uudestaan palvelimella. (Puppet Labs 2012i.)

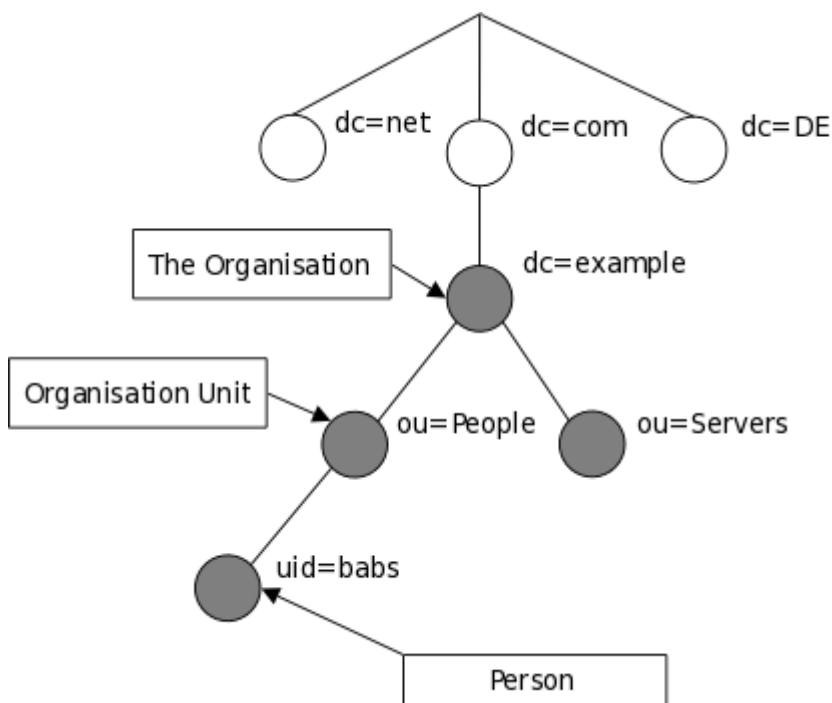
3 OpenLDAP

OpenLDAP on vuonna 1998 perustettu avoimen lähdekoodin hakemistopalvelu, joka on eriytynyt alkuperäisestä LDAP projektista. OpenLDAP kehitys jatkuu tänäkin päivänä. (OpenLDAP 2014.)

OpenLDAP käyttämä LDAP on hakemistopalveluiden (Active directory) käyttämä protokolla, joka pohjautuu X.500 hakemistopalveluiden malliin. LDAP –lyhenne tulee sanoista ”Light-weight Directory Access Protocol”. Tieto on järjestetty hakemistopuuhun avain-arvopapereina ja hakemistopuu rakentuu organisaation rakenteen ja/tai maantieteellisen sijainnin mukaan. LDAP protokollaa käyttää OpenLDAP lisäksi mm. Microsoft Active Directory ja FreeIPA. (OpenLDAP 2011a && Wikipedia 2016.)

3.1 Toiminta

LDAP hakemistopuun hierarkia rakentuu ylhäältä alaspäin, jos tietorakenne halutaan esittää graafisesti. Tieto alkaa latvasta, jossa voidaan määritellä joko organisaation maantieteellinen sijainti tai aloittaa latva suoraan organisaation rakenteesta. Ja mitä enemmän hakemistopuussa liikutaan alaspäin, tiedosta tulee spesifisempää ja yksilöivämpää. Usein alimmilla tasoilla on käyttäjiä, päätekoneita tai oheislaitteita. (OpenLDAP 2011a.)

(Kuva 3. LDAP hakemistopuu.)

Tietoa käsitellään avain-arvopaperina, tarkoittaen että jos esimerkiksi haetaan tietoa käyttäjästä 'babs' hakemistopuusta, niin tieto haettaisiin

"uid=babs,ou=People,o=example,dc=com" tunnisteella. Käytännössä tieto aina haetaan mainitsemalla täydellinen polku kohteeseen, tässä tilanteessa käyttäjätietoon. Tästä palautuu arvopaperi, joka sisältää tarkentavia tietoja käyttäjästä, toisin sanoen erikseen määritettyjä attribuutteja, ja näihin tietoihin verrataan järjestelmätasolla erilaisia toiminnallisuuksia, kuten autentikointia tai haetaan yleisemmin informatiivista tietoa, kuten käyttäjän todellista nimeä. (OpenLDAP 2011a.)

3.2 Tietoturva

LDAP palvelimelle usein muodostetaan yhteys yksinkertaisella autentikoinnilla, käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos otetaan yhteys LDAP palvelimelle ja haetaan tietoa käyttäjästä, niin palvelin palauttaa sen automaattisesti. Etuna tässä on LDAP palvelimen läpinäkyvyys, eikä käyttäjä tiedä keskitetystä järjestelmästä mitään. Ongelmaksi tässä koituu se, että kuka tahansa käyttäjä, joka palvelimelle saa yhteyden voi nähdä koko LDAP hakemistopuun ja sen tiedot. Tähän on ratkaisuna tehty tuki sertifikaattien käytölle LDAP palvelimen ja päätekoneen välisessä yhteyden muodostuksessa. Jos päätekone haluaa ottaa yhteyden LDAP palvelimelle, niin sillä tulee olla palvelimen allekirjoittama sertifikaatti, muutoin palvelin ei vastaa päätekoneen kutsuihin. (OpenLDAP 2011b.)

Avain-arvopaperien arkaluontoisten tietojen, kuten salasanan, suojaus on tärkeää. Ja vakiona LDAPin schema-rakenteessa käyttäjän salasana on selkokiekisenä, tätä on perusteltu sillä, että voidaan suoraan tukea useampaa salausmenetelmää kuten DIGEST-MD5 tai SHA-suojauksia. Suositus kumminkin on se, että arkaluontoinen tieto olisi aina suojattuna myös LDAPin kantatasolla. Käyttämällä LDAPin SSHA schemaa, voidaan käyttäjän salasana suojata kantaan asti. Kantatasolla, käyttäjällä voi olla useampia eri salasanoja, eli jos ongelmaksi tulee se, että eri järjestelmät käyttävät eri suojauksia, niin pystytään usea eri salasana erillisellä suojauksella linkittää käyttäjään. (OpenLDAP 2011b.)

4 SSSD – System Security Services Daemon

Nykypäivänä autentikaatio tapahtuu usein keskitetyn autentikointipalvelimien läpi, kuten LDAP tai Kerberos, ja ennen tällainen konfigurointi Linux koneilla tarvitsi usein useita eri komponentteja ja konfigurointeja toimiakseen. Tästä seurasi ongelmia ylläpidettävyydessä. Toisekseen ongelmaksi koitui myös käyttäjätietojen varastointi, vaikka komponentteja olikin tehty LDAP ja kerberos yhteyksiä varten, niin näissä ei itsessään ollut vielä linjattomalle käytölle tukea, joten käyttäjätietojen varastointia varten päätekoneelle tuli vielä erikseen tehdä omia konfigurointeja. SSSD on ”all-in-one” komponentti, jonka tarkoituksena on tuoda nämä erilliset komponentit yhden komponentin kautta hallittavaksi. (LWN.net 2011.)

SSSD on useissa UNIX- järjestelmissä käytetty järjestelmän taustaprosessi, ja sen tarkoituksena on mahdollistaa käyttäjän identifiointi ja autentikointi yhden viitekehyksen läpi. SSSD tarjoaa käyttäjän tietojen varastoinnin ja linjattoman käytön, sekä PAM ja NSS moduulien suoran konfiguroinnin. (Fedorahosted 2016a.)

SSSD mahdollistaa autentikoinnin OpenLDAP, Kerberos, Redhat FreeIPA, Microsoft Active directoryn, sekä Samba4 active directoryn kautta. Ominaisuutena myös on, että SSSD vähentää räsistystä vanhan mallin ”nss_ldap” identifikaatio malliin verrattuna, jossa jokainen eri ohjelma järjestelmästä kysyy suoraan identifikaatiopalvelimelta käyttäjätietoja. SSSD mallissa, vain itse SSSD prosessi keskustelee autentikaatio- ja identifikaatiopalvelimen kanssa. (Fedoraproject 2010 & Ubuntu Wiki 2014.)

Useamman erillisen toiminimen (domain) samanaikainen käyttö on myös mahdollistettu. Tämä tarkoittaa sitä, että päätekoneelle voidaan konfiguroida useampi LDAP palvelin tai muu autentikointi- tai identifiointipalvelin toimimaan rinnakkain, vaikka ne ajaisikin aivan samaa asiaa. (Fedoraproject 2010.)

5 Keskitetyn ohjelmistohallinnan toteutusosuus

Tässä kappaleessa käsitellään toteutusosuuden eri vaiheita, ja konkreettisia muutoksia joita tehdään keskitetyn ohjelmistohallinnan kautta päätekoneille, jotta LDAP saadaan toimimaan autentikointimenetelmänä. Tilanne on siis fiktiivinen, jossa yrityksellä on käytössä LDAP, mutta kaikki LDAP autentikointiin liittyvät konfiguraatiotyöt on tehty käsin aina uuden, huolletun tai vaihdetun työpisteen käyttöönoton yhteydessä.

5.1 OpenLDAP

Yrityksellä on käytössä openLDAP keskitetty käyttäjänhallinta, jota päätekoneet käyttävät. Tässä kappaleessa käydään läpi LDAP palvelun manuaalinen käyttöönottoprosessi päätekoneella, ja selvitetään mistä tähän tarvittavat tiedot saadaan haettua.

5.1.1 Käyttötapaukset

- Autentikointi päätekoneille (SLED12) tulee tapahtua LDAP palvelun kautta.
- Jos LDAP palvelin on kaatunut tai siihen ei saada yhteyttä, tulee käyttäjällä, joka on ainakin kerran onnistuneesti kirjautunut sisään järjestelmään, pystyä kirjautumaan omalla tunnuksellaan järjestelmään.
- Päätekoneiden (SLED12) SUDO oikeudet ylläpidetään LDAP palvelun kautta, ei päätekoneilla.
- Päätekoneille ei ole perustettu paikallisia käyttäjiä (pl. asennuksen mukana vaadittu paikallinen pääkäyttäjätunnus)
- Koneet käyttävät LDAP yhteyttä ilman TLS suojausta, koska kyseessä on yrityksen oma suojattu sisäverkko.

5.1.2 Selvitysosuus – palvelin

SLES 12 palvelimelta selvitettiin LDAP palvelimen rakenne. Alla yhteenveto tärkeimmistä asioista, jotka selvittelyosuudessa tulivat ilmi:

- Palvelimen osoite: 10.0.2.15
  - o Tieto löytyy /etc/hosts
- Palvelimen nimi (hostname): puppet
  - o Tieto löytyy ajamalla komento 'uname -n'
- Palvelimen FQDN: puppet.com
  - o Tieto löytyy joko DNS palvelimelta tai /etc/hosts
- LDAP schema: rfc2307bis
  - o YaST2 -> Authentication server

- LDAP BaseDN: dc=puppet,dc=com
  - o Ajamalla komento 'ldapsearch -x'
- LDAP SudoBaseDN: ou=SUDOers,dc=puppet,dc=com
  - o Ajamalla komento 'ldapsearch -x'
- LDAP yhteysosoite: ldap://puppet.com
  - o Tieto löytyy /etc/ldap.conf tai /etc/openldap/ldap.conf

Yllämainitut tiedot riittävät LDAP autentikoinnin konfigurointiin päätekoneelta.

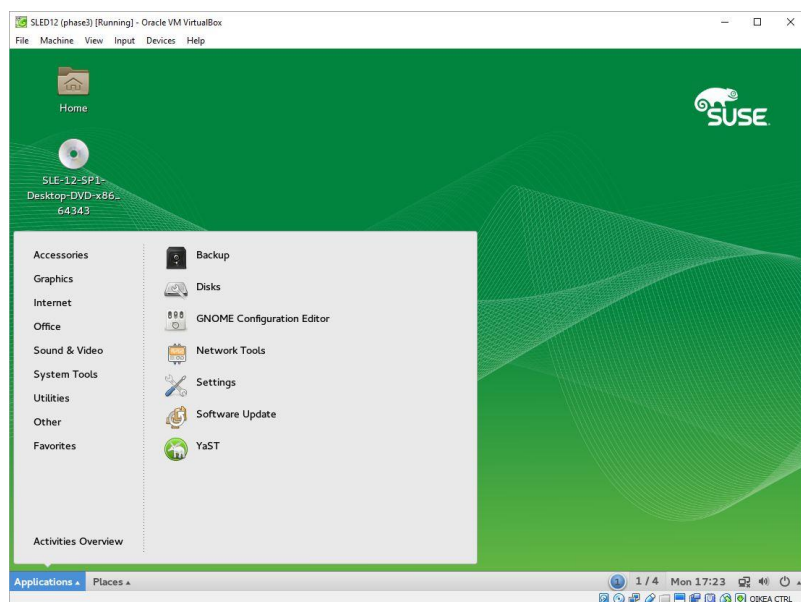
5.1.3 Selvitysosuus - Päätekone

Selvitystyö alkoi sillä, että konfiguroitiin manuaalisesti LDAP autentikointia varten asetukset päätekoneelle, ja selvitettiin, että mitä kaikkia muutoksia SLED12 omat työkalut (YaST2) tekivät järjestelmään. Alla selitetty kuvien avulla konfigurointiprosessi LDAP autentikoinnin käyttöönotosta käyttöjärjestelmän omien työkalujen avulla.

Juuri ennen itse käyttöönotto prosessin aloittamista, muodostettiin lista tämänhetkisistä paketeista päätekoneelle, polkuun '/tmp/package.list'. Tästä saadaan aikaleima ja tarkka pakettilistaus tilanteesta, ennen kuin LDAP autentikaatio on otettu käyttöön. Kappaleen 6.1.3 lopussa selitetään tarkemmin tämän tiedoston tarkoitus.

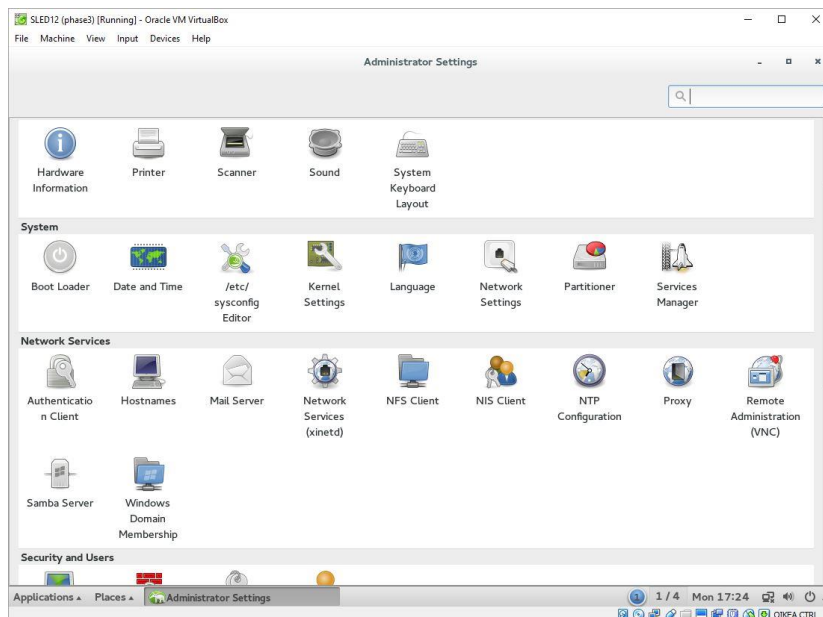
LDAP autentikoinnin konfigurointi

1. Avataan Applications valikosta YaST ja syötetään pääkäyttäjän salasana

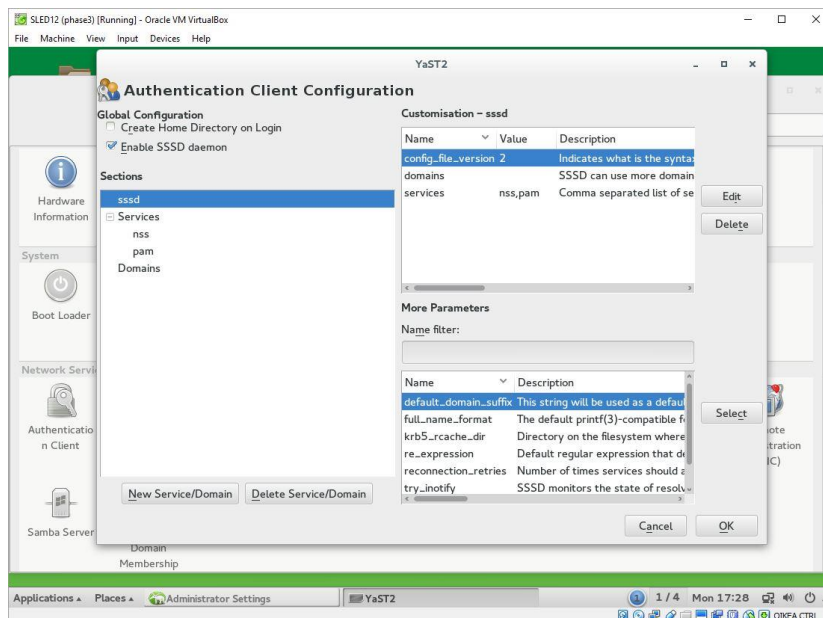
(Kuva 4. Kohta 1.)

2. Valitaan 'Authentication Client', 'Network Services' –välilehden alta

(Kuva 5. Kohta 2.)

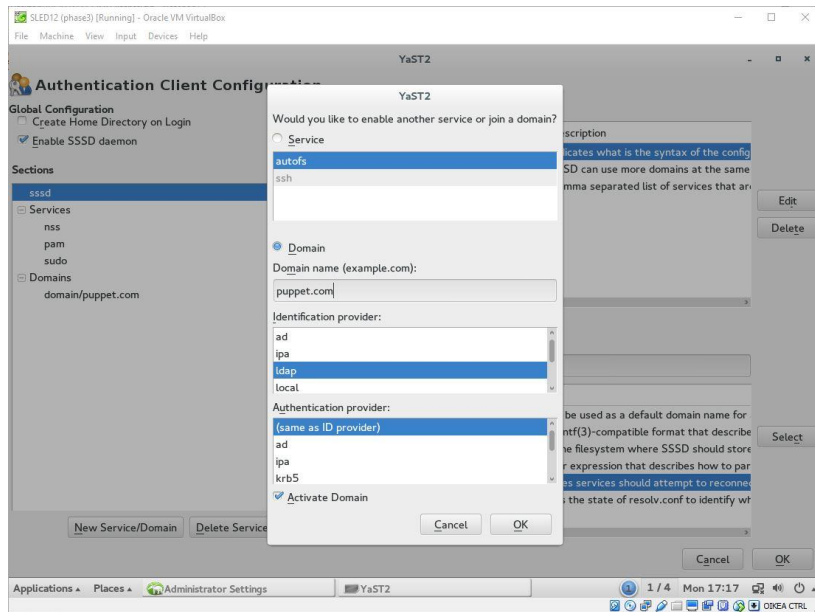
3. Lisätään uusi domain, painamalla New Service/Domain

(Kuva 6. Kohta 3.)

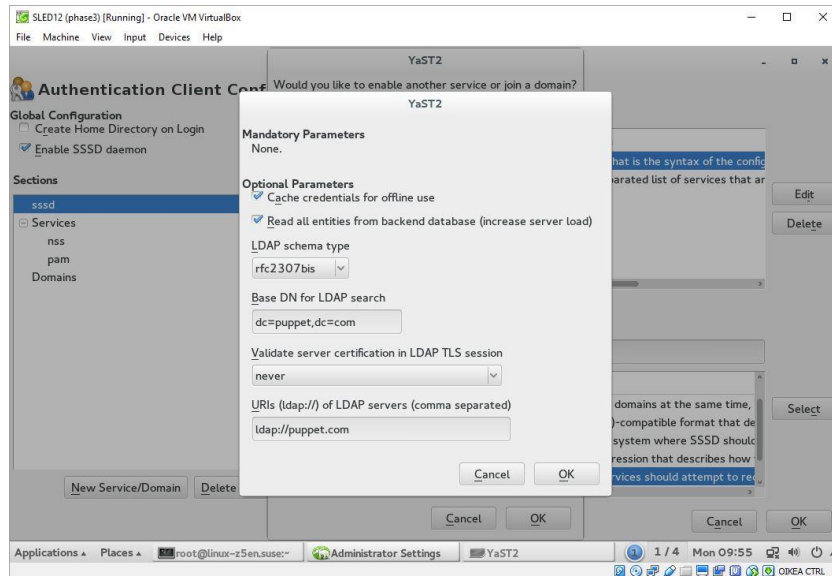
4. Ensin syötetään, että onko kyseessä palvelu (nss,pam,sudo) vai palvelin (domain). Valitaan 'Domain' ja ilmoitetaan tietoja 2.1.2 kohdasta löydettyjen tietojen mukaan. Identifikaation tarjoaja (Identification provider) –kenttään

ilmoitetaan 'ldap', ja Autentikaation tarjoaja (Authentication provider) – kenttään ilmoitetaan '(same as ID provider)'. Sivun asetukset kuitataan painamalla 'OK'.

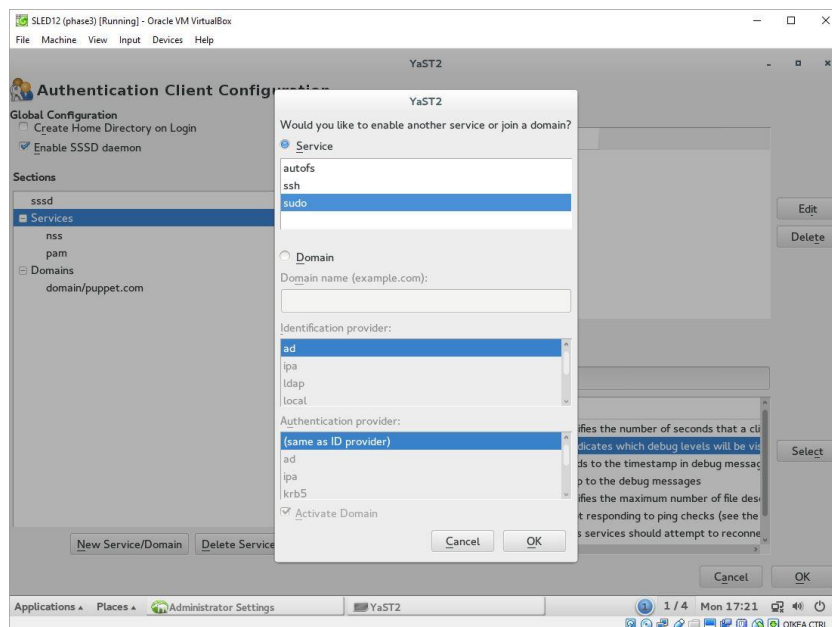
(Kuva 7. Kohta 4.)

- Optional Parameters -kohdasta valitaan 'Cache credentials for offline use', jolla SSSD hakee kirjautumisen yhteydessä LDAP käyttäjän tiedot koneen omaan välimuistiin. LDAP mallin (schema) tyyppinä on sama kuin 2.1.2 kohdan 'rfc2307bis.' 'Base DN for LDAP search' on sama kuin 2.1.2 LDAP BaseDN. Tämä kertoo, mistä lähdetään tietoa hakemaan LDAP schemasta. 'Validate Server certification LDAP TLS session 'never'. Tämä tarkoittaa sitä, että muodostetaanko LDAP yhteys käyttäen sertifiikaatteja palvelimelle. 'URIs (ldap://) of LDAP servers (comma separated)' ilmoitetaan LDAP palvelimen (tai palvelimien) osoitteet, joista autentikointitietoja haetaan. Kuitataan sivun asetukset painamalla 'OK'

(Kuva 8. Kohta 5.)

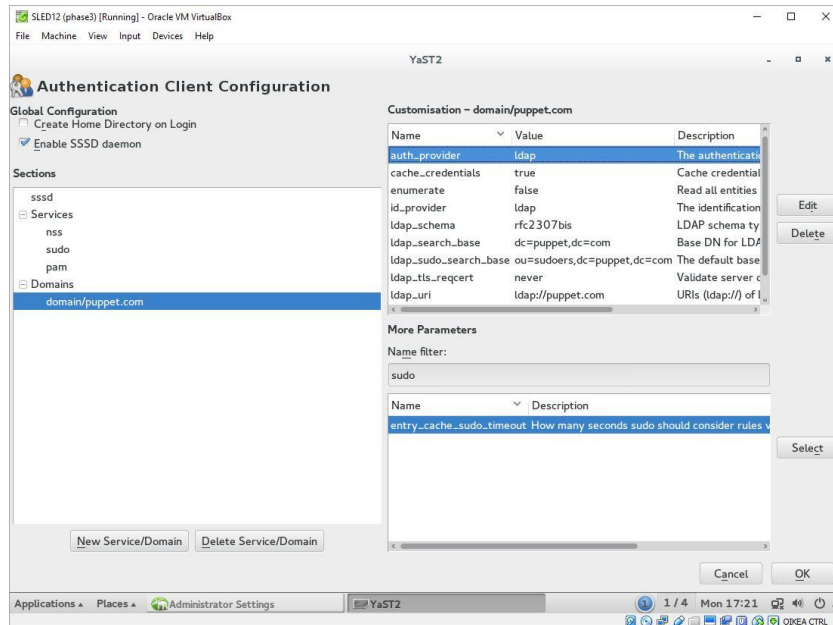
6. Lisätään SUDO tuki SSSD:lle, joka ohjaa, että kuka saa ajaa ja mitä komentoja saa ajaa päätekoneelta järjestelmänvalvojan oikeuksilla. Ensin valitaan 'New Service/Domain'. Valitaan tyypiksi 'Service' ja alla olevasta listasta 'sudo' ja kuitataan OK.

(Kuva 9. Kohta 6.)

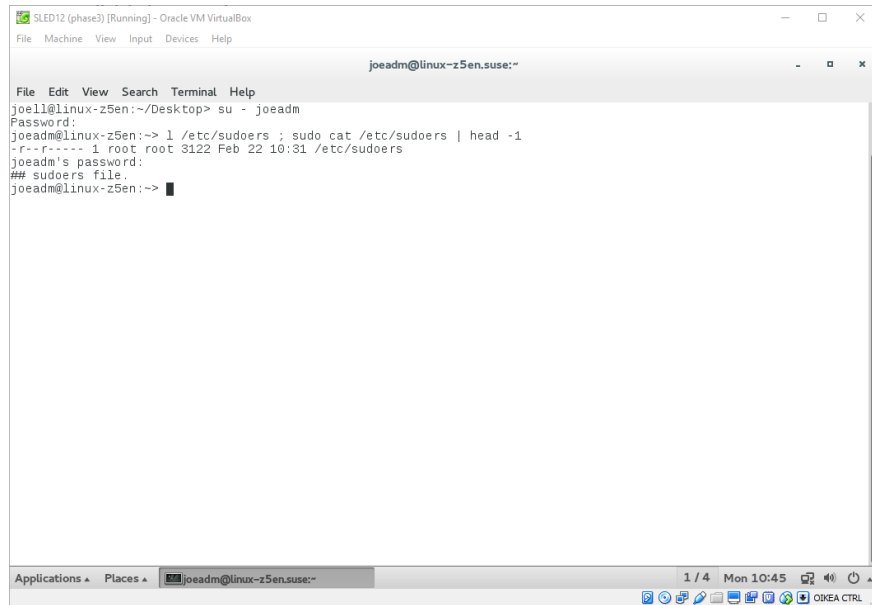
7. Valitaan juuri luotu 'domain/puppet.com' vasemman puoleisesta listasta. Ruudun oikealla puolella näkyvästä 'More Parameters' kohdasta haetaan avainsanalla "ldap_sudo_search_base" ja valitaan ruudun oikealta laidalta 'Select' ja lisätään arvoksi 'ou=SUDOers,dc=puppet,dc=com' ja kuitataan OK.

(Kuva 10. Kohta 7.)

8. Samalla tavalla kuin kohdassa 7. haetaan avainsanalla 'sudo_provider', valitaan 'Select', ilmoitetaan arvoksi 'ldap' ja kuitataan OK. Tämä kertoo, että SUDO käyttäjäoikeuslistaukset tulevat myös LDAPilta.
9. Kaikki muutokset kuitataan painamalla 'OK'. Tämän jälkeen järjestelmä asentaa tarvittavat paketit ja asettaa juuri määritetyt konfiguraatiot. Pakettiasennuksien ja määritysten jälkeen on vielä kerran käynnistettävä 'Authentication client' ja kuitattava se kiinni 'OK', koska ohjelma jättää ensimmäisellä kerralla määrittämättä PAM autentikaatiomodouleihin tärkeitä määrittämiä liittyen SSSD.
10. Viimeisenä on kommentoitava seuraavat 2 riviä pois /etc/sudoers tiedostosta, jotta sudo komennot toimivat.
  - a. Defaults targetpw # Ask for the password of the target user i.e. root
  - b. ALL ALL=(ALL) ALL #WARNING! Only use this together with 'Defaults targetpw'!
11. Testataan LDAP tunnuksen ja SUDOn toimivuus. Kirjaututaan sisään LDAP tunnuksella ja ajetaan komento 'sudo' -etuliitteellä.

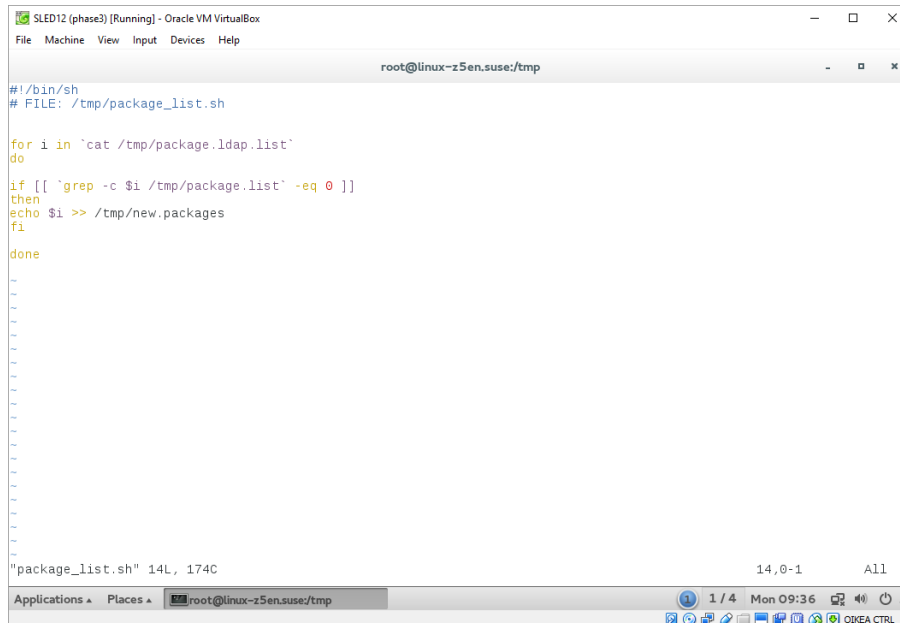
```
SLED12 (phase3) [Running] - Oracle VM VirtualBox
File Machine View Input Devices Help

joeadm@linux-z5en.suse:~

File Edit View Search Terminal Help
joe11@linux-z5en:~/Desktop> su - joeadm
Password:
joeadm@linux-z5en:~> 1 /etc/sudoers ; sudo cat /etc/sudoers | head -1
-r--r--r-- 1 root root 3122 Feb 22 10:31 /etc/sudoers
joeadm's password:
## sudoers file.
joeadm@linux-z5en:~>
```

(Kuva 11. Kohta 11.)

Toimivan käyttöönoton jälkeen, haettiin kaikki muutokset järjestelmätasolta, jotka ovat muuttuneet käyttöönoton yhteydessä. Ensin haettiin kaikki uudet asennetut paketit järjestelmästä. Tehtiin skripti, jolla verrattiin kahden listatiedoston sisältöä ja tulostettiin vain puuttuvat rivit uuteen tiedostoon (Kuva 12.). Tässä tilanteessa verrataan pakettilistaa, joka muodostettiin juuri ennen asennusta (/tmp/package.list) ja uutta pakettilistaa, joka muodostettiin käyttöönoton jälkeen (/tmp/package.ldap.list).

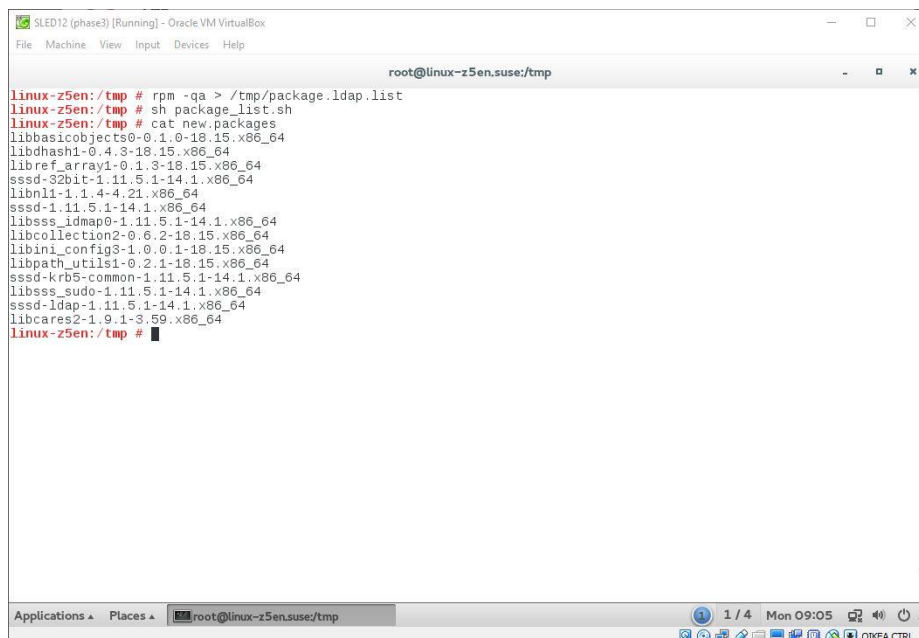
```
#!/bin/sh
# FILE: /tmp/package_list.sh

for i in `cat /tmp/package.ldap.list`
do
    if [[ `grep -c $i /tmp/package.list` -eq 0 ]]
    then
        echo $i >> /tmp/new.packages
    fi
done

"package_list.sh" 14L, 174C
```

(Kuva 12. Pakettilistauksen vertailu skripti.)

Tämän jälkeen tehtiin uusi pakettilistaus järjestelmätasolla käyttöönoton jälkeen, ajettiin skripti ja listattiin uudet paketit, jotka olivat asentuneet käyttöönoton jälkeen (Kuva 13.)

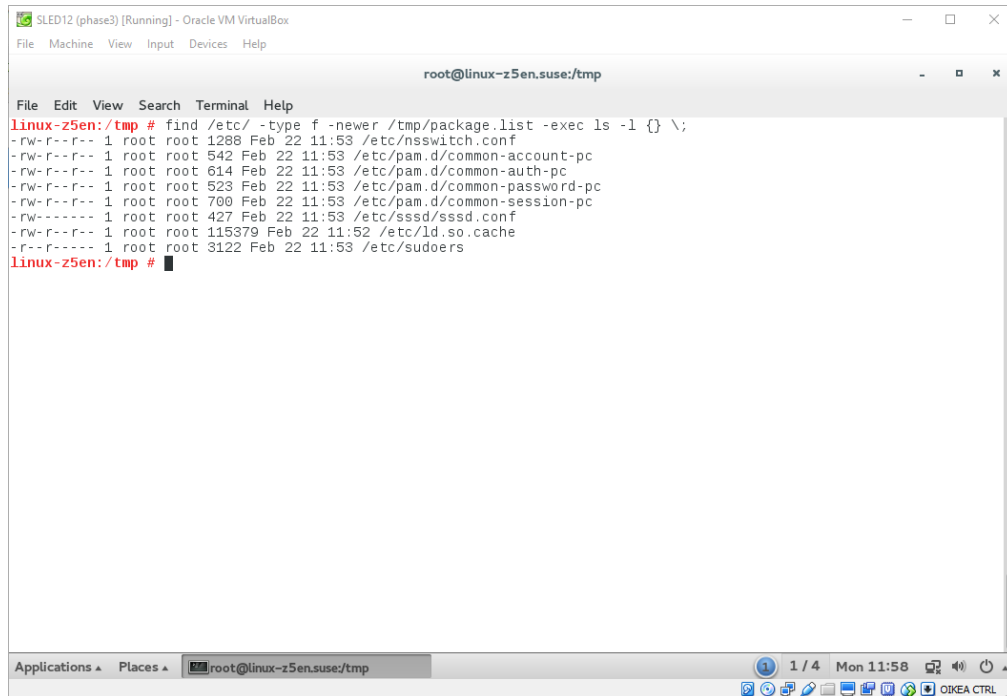


```
linux-z5en:/tmp # rpm -qa > /tmp/package.ldap.list
linux-z5en:/tmp # sh package_list.sh
linux-z5en:/tmp # cat new.packages
libbasicobjects-0.1.0-18.15.x86_64
libbhash1-0.4.3-18.15.x86_64
libbref_array1-0.1.3-18.15.x86_64
sssd-32bit-1.11.5.1-14.1.x86_64
libnl1-1.1.4-4.21.x86_64
sssd-1.11.5.1-14.1.x86_64
libsss_idmap0-1.11.5.1-14.1.x86_64
libcollection2-0.6.2-18.15.x86_64
libini_config3-1.0.0.1-18.15.x86_64
libpath_utils1-0.2.1-18.15.x86_64
sssd-krb5-common-1.11.5.1-14.1.x86_64
libsss_sudo-1.11.5.1-14.1.x86_64
sssd-ldap-1.11.5.1-14.1.x86_64
libcares2-1.9.1-3.59.x86_64
linux-z5en:/tmp #
```

(Kuva 13. Pakettilistauksen vertailuskriptin tulostiedoston sisältö.)

Sitten haettiin kaikki konfiguraatitiedostot, joihin on tehty muutoksia käyttöönoton yhteydessä.

Tämä onnistui käyttämällä juuri ennen asennusta tehtyä listaa asennetuista paketeista (/tmp/package.list) ja hakemalla järjestelmästä kaikki sitä uudemmalla aikaleimalla (timestamp) olevat tiedostot /etc/ -hakemistosta (Kuva 14.). Komennot suoritettiin pääkäyttäjänä (root).


```
Linux-z5en:/tmp # find /etc/ -type f -newer /tmp/package.list -exec ls -l {} \;
-rw-r--r-- 1 root root 1288 Feb 22 11:53 /etc/nsswitch.conf
-rw-r--r-- 1 root root 542 Feb 22 11:53 /etc/pam.d/common-account-pc
-rw-r--r-- 1 root root 614 Feb 22 11:53 /etc/pam.d/common-auth-pc
-rw-r--r-- 1 root root 523 Feb 22 11:53 /etc/pam.d/common-password-pc
-rw-r--r-- 1 root root 709 Feb 22 11:53 /etc/pam.d/common-session-pc
-rw-r--r-- 1 root root 427 Feb 22 11:53 /etc/sss/sss.conf
-rw-r--r-- 1 root root 115379 Feb 22 11:52 /etc/ld.so.cache
-rw-r--r-- 1 root root 3122 Feb 22 11:53 /etc/sudoers
Linux-z5en:/tmp #
```

(Kuva 14. Aikaleima vertailu järjestelmätason muuttuneista tiedostoista.)

Listuksista voitiin päätellä, että käyttöönotto on vaikuttanut seuraaviin konfigurointeihin:

- PAM konfiguraatitiedostoihin.
- sssd.conf- konfiguraatitiedostoon.
- nsswitch.conf –konfiguraatitiedostoon.
- sudoers - konfiguraatitiedostoon

Nämä olivat oleelliset tiedot, joita tarvittiin LDAP autentikoinnin käyttöönottoon SLED12 päätekoneella.

5.2 Keskitetty ohjelmistohallinta puppet

Kun manuaalisen LDAP autentikaation käyttöönoton prosessi päätekoneella on selvä, voidaan alkaa keskittymään itse keskitetyn LDAP käyttöönoton rakentamiseen. Ennen tätä vaihetta on tärkeä olla selvillä seuraavat asiat:

- Mitä paketteja puppetin tulee asentaa?
- Mitä konfiguraatitiedostoja puppetin tulee korvata?
- Mitkä konfiguraatitiedostojen lukuoikeudet ovat?
- Mitä palveluita (services) tulee käynnistää uudelleen tiedostokorvausten jälkeen, jotta uudet konfiguroinnit tulevat voimaan?

Seuraavat paketit, sekä niiden riippuvuudet (dependencies) tulee asentaa:

- sssd
- sssd-ldap

Seuraavat konfiguraatitiedostot tulee korvata, ja asettaa niille seuraavat tiedostooikeudet:

• /etc/pam.d/common-auth-pc	644	root:root
• /etc/pam.d/common-account-pc	644	root:root
• /etc/pam.d/common-password-pc	644	root:root
• /etc/pam.d/common-session-pc	644	root:root
• /etc/nsswitch.conf	644	root:root
• /etc/sss/sss.conf	600	root:root
• /etc/sudoers	600	root:root

Seuraavat palvelut tulee käynnistää uudelleen konfiguraatitiedostojen korvauksen jälkeen:

- sssd

5.2.1 Puppet-master asennus ja testaus SLES 12 palvelimella

Koska SuSEn omista repositorioista ei löydy virallista versiota puppetille, joten on lisättävä erillinen repositorio, josta haetaan viimeisin vakaa versio, joka on käännetty SLE 12 (Kuva 15.). Komennot ajetaan root –käyttäjänä.

```
root@puppet:~  
puppet:~ # zypper addrepo -f http://download.opensuse.org/repositories/systemsmanagement:/puppet/SLE_12/systemsmanagement:puppet.repo  
Adding repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' .....[done]  
Repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' successfully added  
Enabled      : Yes  
Autorefresh  : Yes  
GPG Check    : Yes  
URI          : http://download.opensuse.org/repositories/systemsmanagement:/puppet/SLE_12/  
puppet:~ #
```

(Kuva 15. Repositorion lisäys palvelinkoneella.)

Asennetaan puppet-master, ja koska lisättiin erillinen repositorio, josta käyttöjärjestelmällä ei ole tietoa, tulee ensin varmistaa repositoriosta saatu varmenne oikeaksi (Kuva 16.)

```
root@puppet:~  
puppet:~ # zypper install puppet-master  
Retrieving repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' metadata -----[don  
New repository or package signing key received:  
Repository:      A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)  
Key Name:        systemsmanagement OBS Project <systemsmanagement@build.opensuse.org>  
Key Fingerprint: 68D33874 99670AEB D9882DB3 2ABFA143 A0E46E11  
Key Created:     Sun Mar 15 18:19:59 2015  
Key Expires:     Tue May 23 19:19:59 2017  
Rpm Name:        gpg-pubkey-a0e46e11-5505b12f  
  
Do you want to reject the key, trust temporarily, or trust always? [r/t/a/? shows all options] (r): t  
Retrieving repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' metadata .....[don  
Building repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' cache .....[don  
Loading repository data...  
Reading installed packages...  
'puppet-master' not found in package names. Trying capabilities.  
Resolving package dependencies...  
  
The following 13 NEW packages are going to be installed:  
augeas ruby2.1-rubygem-facter ruby2.1-rubygem-hiera ruby2.1-rubygem-json_pure ruby2.1-rubygem-puppet  
ruby2.1-rubygem-ruby-augeas ruby2.1-rubygem-ruby-shadow rubygem-facter rubygem-hiera rubygem-puppet  
rubygem-puppet-master rubygem-puppet-vim virt-what  
  
The following 2 recommended packages were automatically selected:  
ruby2.1-rubygem-ruby-augeas ruby2.1-rubygem-ruby-shadow  
  
The following 12 packages are not supported by their vendor:  
ruby2.1-rubygem-facter ruby2.1-rubygem-hiera ruby2.1-rubygem-json_pure ruby2.1-rubygem-puppet  
ruby2.1-rubygem-ruby-augeas ruby2.1-rubygem-ruby-shadow rubygem-facter rubygem-hiera rubygem-puppet  
rubygem-puppet-master rubygem-puppet-vim virt-what  
  
13 new packages to install.  
Overall download size: 4.9 MiB. Already cached: 0 B. After the operation, additional 10.9 MiB will be used.  
Continue? [y/n/? shows all options] (y): y
```

(Kuva 16. Repositorion varmennus palvelinkoneella.)

Asennuksen yhteydessä puppet-master generoi itsellensä sertifiikaatin, jota vasten varmistetaan aina uudet päätekoneet (client) sitä mukaan kun ne halutaan mukaan puppetin toiminta-alueen piiriin.

Puppet-master käynnistyksen jälkeen kuuntelee porttia 8140, ja koska koko projekti tapahtuu sisäverkon sisällä, ei tarvinnut käyttöjärjestelmän palomuurille erikseen määritellä kyseistä porttia auki.

Puppet-masterin yleistä toimivuutta voidaan testata määrittämällä yksinkertainen manifesti ja ajamalla se paikallisesti. Luodaan manifesti joka korvaa '/etc/motd' tiedoston muutetulla '/etc/puppet/files/motd' -tiedostolla, ja asettaa tiedostolle omistajaksi ja omistajaryhmäksi 'root', sekä lukuoikeuksiksi 644 (-rw-r--r--). (Kuva 17.)


```
root@puppet:~  
puppet:~ # mkdir /etc/puppet/files  
puppet:~ # echo "MANIFEST TEST" > /etc/puppet/files/motd  
puppet:~ # echo "[files]" >> /etc/puppet/filesserver.conf ; echo "path /etc/puppet/files" >> /etc/puppet/filesserver.conf  
puppet:~ # 1 /etc/puppet/manifests/1.test.pp ; cat /etc/puppet/manifests/1.test.pp  
-rw-r--r-- 1 root root 111 Feb 22 16:31 /etc/puppet/manifests/1.test.pp  
file {'/etc/motd':  
  source => "puppet:///files/motd",  
  mode => '0644',  
  owner => 'root',  
  group => 'root',  
}  
puppet:~ # puppet apply /etc/puppet/manifests/1.test.pp  
Notice: Compiled catalog for puppet in environment production in 0.15 seconds  
Notice: /Stage[main]/Main/File[/etc/motd]/content: content changed '{md5}68b329da9893e34099c7d8ad5cb9c940' to '{md5}31047fc55efdd261dd816184292100b5'  
Notice: Finished catalog run in 0.06 seconds  
puppet:~ # cat /etc/motd  
MANIFEST TEST  
puppet:~ #
```

(Kuva 17. Yksinkertainen puppet manifesti testi.)

5.2.2 Puppet asennus ja testaus SLED 12 päätekoneella

```
root@linux-z5en.suse:~  
linux-z5en:~ # zypper addrepo -f http://download.opensuse.org/repositories/systemsmanagement:/puppet/SLE_12/systemsmanagement:p  
uppet.repo  
Adding repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' .....[done]  
Repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' successfully added  
Enabled      : Yes  
Autorefresh  : Yes  
GPG Check    : Yes  
URI          : http://download.opensuse.org/repositories/systemsmanagement:/puppet/SLE_12/  
  
linux-z5en:~ #
```

(Kuva 18. Repositorion lisäys päätekoneella.)

```
root@linux-z5en.suse:~  
linux-z5en:~ # zypper install puppet  
Retrieving repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' metadata -----[\  
  
New repository or package signing key received:  
  
Repository:      A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)  
Key Name:        systemsmanagement OBS Project <systemsmanagement@build.opensuse.org>  
Key Fingerprint: 68D33874 99670AEB D9882DB3 2ABFA143 A0E46E11  
Key Created:     Sun Mar 15 18:19:59 2015  
Key Expires:     Tue May 23 19:19:59 2017  
Rpm Name:        gpg-pubkey-a0e46e11-5505b12f  
  
Do you want to reject the key, trust temporarily, or trust always? [r/t/a/? shows all options] (r): t  
Retrieving repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' metadata .....[done]  
Building repository 'A network tool for managing many disparate systems (SLE_12)' cache .....[done]  
Loading repository data...  
Reading installed packages...  
Resolving package dependencies...  
  
The following 2 NEW packages are going to be installed:  
puppet puppet-vim  
  
The following 2 packages are not supported by their vendor:  
puppet puppet-vim  
  
2 new packages to install.  
Overall download size: 1.3 MiB. Already cached: 0 B. After the operation, additional 6.2 MiB will be used.  
Continue? [y/n/? shows all options] (y): y
```

(Kuva 19. Repositorion varmennus päätekoneella.)

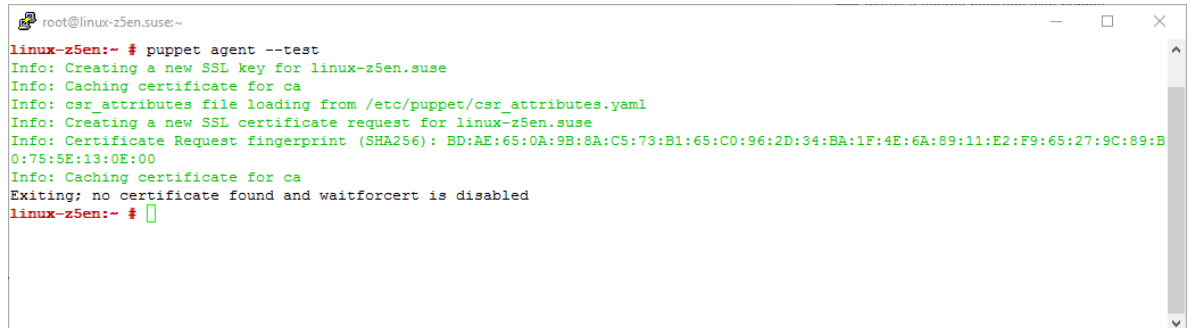
Vakiona puppet-client hakee joko DNS palvelimelta tai /etc/hosts –tiedostosta palvelimesta tietoa nimellä 'puppet'. Tämän tiedon pystyy muuttamaan /etc/puppet/puppet.conf –tiedostosta. 'server' –kenttään ilmoitettu parametri tulee täsmätä palvelimen nimen (hostname) kanssa, muutoin SSL varmennus epäonnistuu. (Kuva 20.)

```
root@linux-z5en.suse:~  
[main]  
# The Puppet log directory.  
# The default value is '$vardir/log'.  
logdir = /var/log/puppet  
  
# Where Puppet PID files are kept.  
# The default value is '$vardir/run'.  
rundir = /var/run/puppet  
  
# Where SSL certificates are kept.  
# The default value is '$confdir/ssl'.  
ssldir = $vardir/ssl  
  
server = puppet  
  
/etc/puppet/puppet.conf lines 1-15/28 40%
```

(Kuva 20. /etc/puppet/puppet.conf –sisältö.)

Tehdään testiyhteys puppet palvelimelle päätekoneelta, samalla tämä muodostaa palvelimelle sertifikaatin hyväksymispyynnön, jonka palvelin pitää ensin hyväksyä, jotta puppet muutoksia voidaan alkaa levittämään ko. päätekoneelle. Parametri '--test' tarkoittaa sitä, että testataan vain yhteys puppet-master palvelimelle, eikä haeta muutoksia palvelimelta. (Kuva 21.)


```
root@linux-z5en.suse:~  
linux-z5en:~ # puppet agent --test  
Info: Creating a new SSL key for linux-z5en.suse  
Info: Caching certificate for ca  
Info: csr_attributes file loading from /etc/puppet/csr_attributes.yaml  
Info: Creating a new SSL certificate request for linux-z5en.suse  
Info: Certificate Request fingerprint (SHA256): BD:AE:65:0A:9B:8A:C5:73:B1:65:C0:96:2D:34:BA:1F:4E:6A:89:11:E2:F9:65:27:9C:89:B0:75:5E:13:0E:00  
Info: Caching certificate for ca  
Exiting; no certificate found and waitforcert is disabled  
linux-z5en:~ #
```

(Kuva 21. Päätekoneen Puppet testiyhteys palvelimelle.)

Siirrytään palvelinkoneelle, listataan odottavassa tilassa (pending) olevat uudet sertifikaatit, ja varmistetaan päätekoneen sertifikaatti oikeaksi. (Kuva 22.)


```
root@puppet:~  
puppet:~ # puppet cert list  
"linux-z5en.suse" (SHA256) BD:AE:65:0A:9B:8A:C5:73:B1:65:C0:96:2D:34:BA:1F:4E:6A:89:11:E2:F9:65:27:9C:89:B0:75:5E:13:0E:00  
puppet:~ # puppet cert sign linux-z5en.suse  
Notice: Signed certificate request for linux-z5en.suse  
Notice: Removing file Puppet::SSL::CertificateRequest linux-z5en.suse at '/var/lib/puppet/ssl/ca/requests/linux-z5en.suse.pem'  
puppet:~ #
```

(Kuva 22. Palvelinkoneen Puppet sertifikaattivahvistus päätekoneelle.)

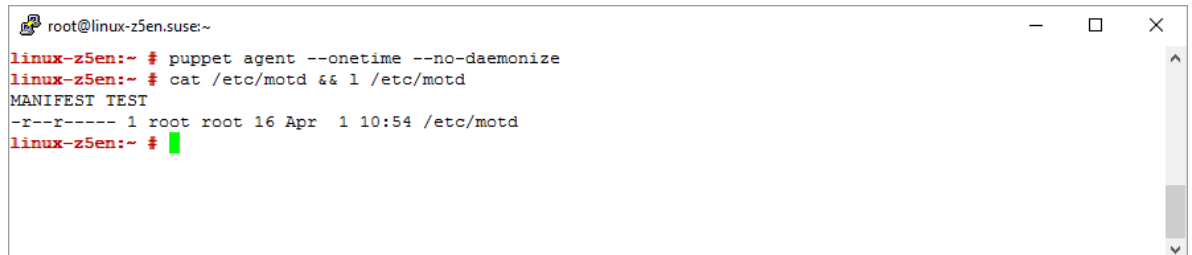
Palvelinkoneella, lisätään aikaisemmin tehtyyn manifestiin keltaisella näytetyt kohdat, ja ajetaan muutos levitettäväksi. 'node' kertoo kohteen, jonne kyseinen manifesti halutaan levittää. Arvo 'default' levittää sen kaikille päätekoneille, jota puppetmasterilla on tiedossa ml. myös itseensä. (Kuva 23.)


```
root@puppet:~  
puppet:~ # cp /etc/puppet/manifests/1.test.pp /etc/puppet/manifests/site.pp  
puppet:~ # cat /etc/puppet/manifests/site.pp  
node default {  
  file {'/etc/motd' :  
    source => "puppet:///files/motd",  
    mode => '0644',  
    owner => 'root',  
    group => 'root',  
  }  
}  
puppet:~ #
```

(Kuva 23. Manifestin muokkaus päätekonetta varten.)

Päätekoneella, haetaan aikaisemmin tehdyn yksinkertaisen manifestin (/etc/motd) muutokset päätekoneelle. Parametrit '—onetime' ja '—no-daemonize', tarkoittavat että haetaan vain muutokset puppet-masterilta ja suljetaan puppet. (Kuva 24.) Ilman näitä parametrejä puppet jäisi taustaprosessiksi odottamaan uusia muutoksia palvelimelta.

A terminal window titled 'root@linux-z5en.suse:~' showing the execution of the 'puppet agent --onetime --no-daemonize' command. The output shows the manifest content being fetched from the master and displayed on the local machine. The manifest content includes a header line, a permissions line, and a log entry.

```
root@linux-z5en.suse:~  
linux-z5en:~ # puppet agent --onetime --no-daemonize  
linux-z5en:~ # cat /etc/motd && 1 /etc/motd  
MANIFEST TEST  
-r--r----- 1 root root 16 Apr  1 10:54 /etc/motd  
linux-z5en:~ #
```

(Kuva 24. Manifestin haku päätekoneelle palvelimelta.)

Päätekoneelle siis yhteys toimii, koska palvelinkoneen manifestiin määritetty muutos toteutui myös päätekoneella.

5.2.3 Arkkitehtuuri

Tässä alakappaleessa käydään läpi projektin puppet-master manifestien arkkitehtuuri.

Lopullisessa toteutuksessa käytetään yhtä manifestia, joka kutsuu kolmea eri luokkaa (class), jotka ajetaan tietyssä järjestyksessä. Levitysprosessi alkaa puuttuvien palveluiden asennuksella, sitten konfiguraatitiedostojen korvauksella, ja viimeisenä palveluiden konfiguroinneilla sekä palveluiden uudelleenkäynnistyksillä.

Tiedostohierarkia projektissa on seuraavanlainen:

Puppet manifest-, moduuli- ja luokkatiedostot

```
/etc/puppet/manifests/site.pp
/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/init.pp
/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_configuration.pp
/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_packages.pp
/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_services.pp
```

Konfiguraatitiedostot

```
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sudoers
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sss/sss.conf
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-account
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-auth
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-password
/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-session
```

Konfiguraatitiedostot (/etc/puppet/modules/sled12ldap/files/) ovat haettu palvelimelle suoraan päätekoneelta (SLED 12), jossa on otettu käyttöön LDAP autentikointi. Nämä eivät ole yksilöiviä tietoja päätekoneesta, vaan LDAP autentikoinnin yhteyden konfigurointitiedostot, jotka voidaan vapaasti levittää (ainakin tässä tilanteessa) muihinkin SLED12 päätekoneisiin.

Kun konfiguraatitiedostot on viety palvelimelle, on varmistettava, että tiedostoilla ja hakemistoilla on sellaiset tiedosto-oikeudet, että puppet-master -palvelun käyttämä 'puppet' -käyttäjä pystyy lukemaan niitä.

Manifestin kutsuminen alkaa `'/etc/puppet/manifests/site.pp'` tiedostosta. Tiedosto sisältää tiedon kutsuttavista moduuleista ja siitä mihin kutsuttava moduuli levitetään. Tässä projektissa kutsutaan moduulia `'sled12ldap'` ja se jaetaan vain koneelle `'linux-z5en.suse'`.
(Liite 1.)

Seuraava vaihe on moduulin luokkakutsutiedosto `'/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/init.pp'`, jossa määritellään 3 eri luokkaa joita kutsutaan. Ensin kutsutaan `'ldap_packages'` -, toisena `'ldap_configuration'` - ja viimeisenä `'ldap_services'` -luokkaa.
(Liite 2.)

Moduulin käyttämät luokat ovat erillisiä luokkatiedostoja moduulin kotihakemistossa (`/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/`), jotka sisältävät päätekoneelle tehtävät muutokset. Vakiona puppet-master hakee moduuleita oman kotihakemiston `modules` – hakemistosta.

`'/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_packages.pp'` - Luokka asentaa selvitysvaiheessa todetut tarvittavat paketit järjestelmään.
(Liite 3.)

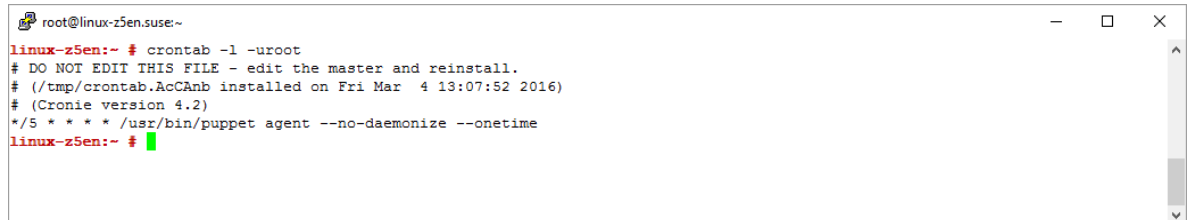
`'/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_configuration.pp'` – Luokka korvaa selvitysvaiheessa todetut konfiguraatietiedostot päätekoneella ja asettaa niille tiedosto-oikeudet.
(Liite 4.)

`'/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_services.pp'` – Luokka asettaa `'sssd'` – palvelun käynnistymään aina koneen käynnistyksen yhteydessä ja pakottaa sen käynnistyksen kun manifesti ajetaan. `'subscribe'` – parametri on riippuvuusparametri, siihen kun `sssd.conf` –tiedosto korvataan, niin `'sssd'` -palvelu käynnistetään uudelleen.
(Liite 5.)

Tämän projektin liitteinä ovat kaikki konfiguraatietiedostot, joita projektissa on käytetty.

5.2.4 Testaus ja virheiden selvittelyt

Testaus suoritettiin siten, että asennettiin kohdan 4.2.2 mukaisesti puppet päätekoneelle, ja tehtiin ajastettu komento (cron), joka tarkastaa 5 minuutin välein muutokset puppet-masterilta, siten ettei se jätä taustaprosessia odottamaan muutoksia puppet-masterilta. (Kuva 25.)

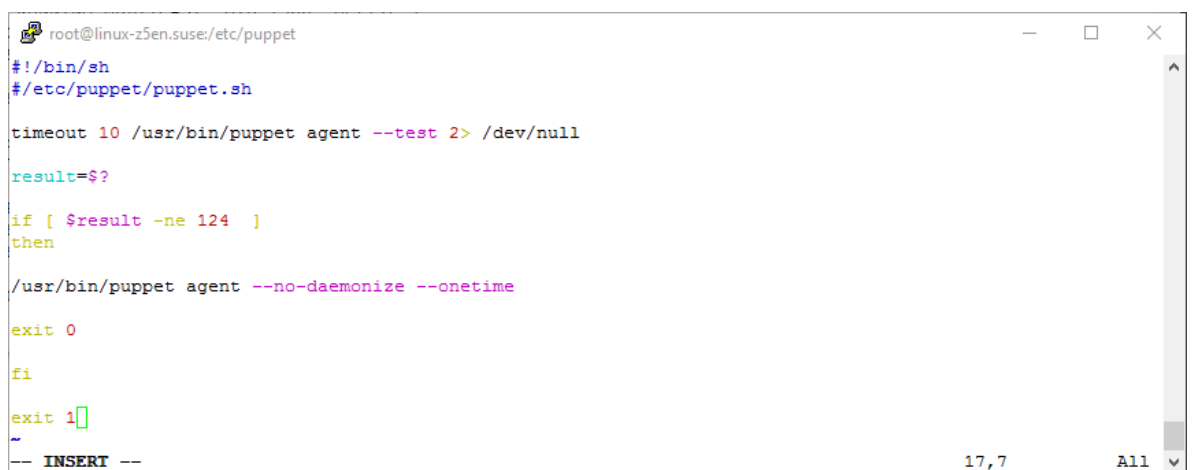
```
root@linux-z5en.suse:~  
linux-z5en:~ # crontab -l -u root  
# DO NOT EDIT THIS FILE - edit the master and reinstall.  
# (/tmp/crontab.AcCAnb installed on Fri Mar  4 13:07:52 2016)  
# (Cronie version 4.2)  
*/5 * * * * /usr/bin/puppet agent --no-daemonize --onetime  
linux-z5en:~ #
```

(Kuva 25. Puppet komento lisättynä ajastettuihin ajoihin.)

Virheen käsittelyä ei ole äärettömän hyvin hoidettu puppet agentin päässä, ja yhdessä tilanteessa huomattiin, että jos SSL suojauden varmennus epäonnistuu, niin puppet jää taustalle kummittelemaan, tekemättä mitään. Ongelmaksi tässä tulee kaksi asiaa:

1. Uutta puppet prosessia ei käynnisty, jos ohjelma huomaa, että puppet on jo käynnissä.
2. Kummitteleva prosessi ei sammu kuin sulkemalla puppet prosessi tai käynnistämällä kone uudestaan.

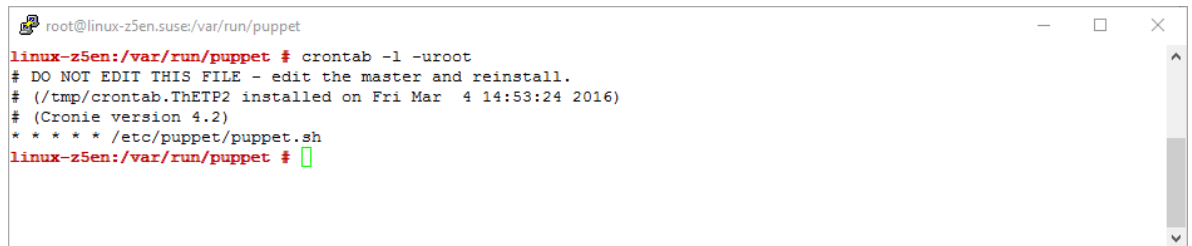
Tämän takia kirjoitettiin skripti, joka varmistaa sen, ettei yhteys jää jumiin. Jos testiyhteys on jumissa yli 10 sekuntia, komento päätetään, eikä haeta muutostietoja puppet-masterilta, muutoin haetaan muutokset puppet-masterilta. (Kuva 26.)


```
root@linux-z5en.suse:/etc/puppet  
#!/bin/sh  
#/etc/puppet/puppet.sh  
  
timeout 10 /usr/bin/puppet agent --test 2> /dev/null  
result=$?  
  
if [ $result -ne 124 ]  
then  
/usr/bin/puppet agent --no-daemonize --onetime  
exit 0  
fi  
exit 1  
~  
-- INSERT --  
17,7 All
```

(Kuva 26. Puppet SSL virheenkierto skripti.)

Skriptikutsu lisättiin ajastettuihin ajoihin samalla tavalla kuin aikaisemmin oli suoraan puppet komento. (Kuva 27.)

A terminal window titled 'root@linux-z5en.suse:/var/run/puppet'. The prompt is 'linux-z5en:/var/run/puppet #'. The user enters 'crontab -l -uroot'. The output shows a cron job for puppet: '# DO NOT EDIT THIS FILE - edit the master and reinstall.', '# (/tmp/crontab.TheTP2 installed on Fri Mar 4 14:53:24 2016)', '# (Cronie version 4.2)', and '* * * * * /etc/puppet/puppet.sh'. The prompt returns to 'linux-z5en:/var/run/puppet #'.

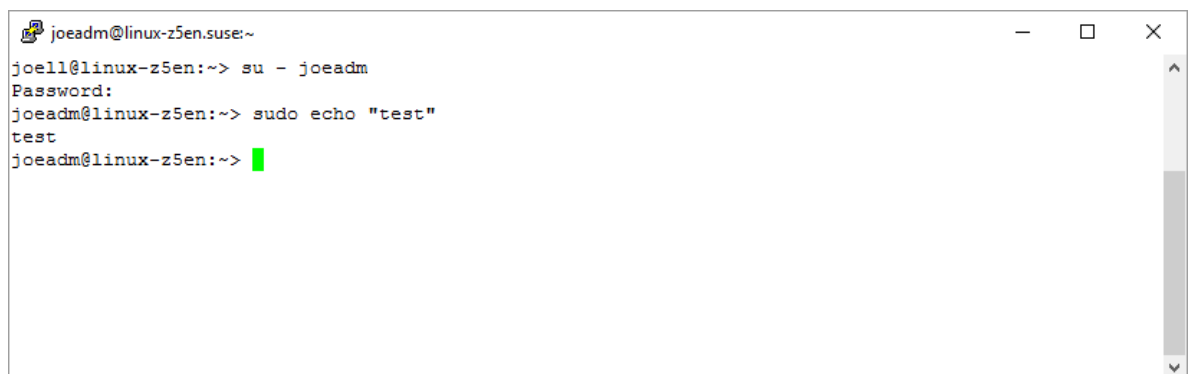
(Kuva 27. Puppet ajastus skripti lisättynä ajastettuihin ajoihin.)

Seuraavaksi vain odotettiin, mutta mitään ei tapahtunut. Tämä johtui siitä, että puppet agentissa on virhe, joka kaataa itsensä, jos puppet agent ajetaan ajastetusti. Tästä löytyy lisää tietoja puppetlabsin tikettijärjestelmästä. (Puppet Labs 2014.)

Lopulta tultiin siihen tulokseen, että puppet agent ajetaan aina käynnistyksen yhteydessä ja jätetään taustalle. Tämä hakee 30 minuutin välein muutoksia puppet-masterilta.

Seuraavaksi tulikin ongelmaksi se, ettei LDAP tunnukset toimineet, vaikka kaikki ohjelmat asentuivat ja konfiguraatiodostot korvautuivat virheittä. Järjestelmän lokeille tuli maininta siitä, ettei NSCD palvelu saisi olla samaan aikaan varastoimassa (caching) käyttäjätietoja SSSDn kanssa. Tämän takia lisättiin muutos 'ldap_services.pp' luokkaan, jossa otetaan NSCD palvelu pois käytöstä päätekoneella. Jos NSCD –palvelu jostain syystä tulisi olla päällä päätekoneella, niin palvelun sulkemisen sijaan, voitaisiin suoraan korvata myös NSCD konfiguraatiodostot oikeanlaisiksi tarvittaessa.

Lopulta kaikki toimi oikein. Ensin kirjauduttiin admin-tason LDAP tunnuksella, ja ajettiin päätekoneella sudo -etuliitteellä testikomento. (Kuva 28.)

A terminal window titled 'joeadm@linux-z5en.suse:~'. The prompt is 'joeadm@linux-z5en:~>'. The user enters 'su - joeadm'. The prompt changes to 'joell@linux-z5en:~>'. The user enters 'Password:'. The prompt returns to 'joeadm@linux-z5en:~>'. The user enters 'sudo echo "test"'. The output is 'test'. The prompt returns to 'joeadm@linux-z5en:~>'.

(Kuva 28. LDAP käyttäjän kirjautumisen ja pääkäyttäjäkomennon testaus.)

6 Pohdinta

Projektissa toteutettiin LDAP käyttöönotto käyttäen keskitetyn ohjelmistohallinnan työkalua Puppet, joka on mahdollista myös laajentaa tarvittaessa useampiin työpisteisiin. Tarkoituksena projektilla oli antaa yleisymmärrys projektintekijän omasta lähestymistavasta siihen, kuinka keskitettyä ratkaisua voidaan alkaa rakentamaan, sekä antaa lukijalle ymmärrystä yleisesti Puppetin toiminnasta.

Projektintekijä on hyvin tietoinen siitä, että on useampia lähestymistapoja Puppet arkkitehtuurin tekoon, projektin lähetymistapana oli suora tiedostojen korvaus, niiden konfiguroinnin sijaan. Ympäristöissä, joissa käytetään useampia eri LDAP yhteyksiä, tämä tarkoittaisi jokaisen erillisen yhteyden konfiguraatitiedostojen ylläpitoa keskitetyllä ohjelmistohallinnan palvelimella, ja niille omien manifestien ja moduulien tekoa, tällä arkkitehtuurimallilla.

Puppetin dokumentoinnit ovat erittäin kattavat, mutta ne saattavat aiheuttaa hyvinkin nopeasti hämmennystä yleisen arkkitehtuurin hahmottamisessa, ja sen kanssa miten toimivaa järjestelmää halutaan alkaa rakentamaan. Tämä ajoikin projektintekijän tekemään tämän projektin, jotta saadaan suoraviivainen ja pelkistetty esimerkki hiukka monimutkaisemman puppet arkkitehtuurin rakentamisesta.

Vaikka projekti oli rajattu vain käsittelemään aihe SuSE Linux käyttöjärjestelmän perspektiivistä, niin puppetin yleisrakenne on aina sama, tuetusta käyttöjärjestelmästä riippumatta. Huomioitava on aina tietysti käyttöjärjestelmän omat rajoitteet tai poikkeavuudet toiminnassa. Vaikka yleisrakenne on sama, niin poikkeavaisuuksia löytyy aina. Kunnollisella testauksella yleisimmät ja mahdolliset virhetapaukset saadaan kiinni etukäteen.

Yhteenvedona projektista, itse päätavoite saatiin toteutettua, joka oli saada keskitetty käyttäjänhallinta keskitetysti levitettyä päätekoneelle, käyttämällä keskitettyä ohjelmistohallintaa. Tähän vielä kehitysideana jää Puppetin yksinkertaistettu tai automatisoitu levitys päätekoneelle, tämänkin voisi toteuttaa SuSEn omalla autoyast esiasennus-skriptillä käyttöjärjestelmän asennuksen yhteydessä, mutta sen toteutus olisi ihan oma projekti.

Lähteet

Fedorahosted 2016a, SSSD: Wiki. Luettavissa: <https://fedorahosted.org/sssd/wiki>. Luettu: 18.3.2016

Fedorahosted 2016b, SSSD: FAQ. Luettavissa: <https://fedorahosted.org/sssd/wiki/FAQ>. Luettu: 18.3.2016

Fedoraproject 2010, SSSD features. Luettavissa: https://docs.fedoraproject.org/en-US/Fedora/14/html/Deployment_Guide/sect-SSSD_User_Guide-Introduction-SSSD_Features.html. Luettu: 18.3.2016

LWN.net 2011, SSSD: System Security Services Daemon. Luettavissa: <http://lwn.net/Articles/457415/>. Luettu: 18.3.2016

OpenLDAP 2014, Release Road Map. Luettavissa: <http://www.openldap.org/software/roadmap.html>. Luettu 1.4.2016

OpenLDAP 2011a, Introduction to OpenLDAP Directory Services. Luettavissa: <http://www.openldap.org/doc/admin24/intro.html>. Luettu 1.4.2016

OpenLDAP 2011b, Security Considerations. Luettavissa: <http://www.openldap.org/doc/admin24/security.html>. Luettu 1.4.2016

Puppet Labs 2012a, Wiki. Luettavissa: <https://projects.puppetlabs.com/projects/puppet/wiki>. Luettu: 10.3.2016

Puppet Labs 2012b, Introduction. Luettavissa: <http://docs.puppetlabs.com/guides/introduction.html>. Luettu: 10.3.2016

Puppet Labs 2012c, Platforms. Luettavissa: <https://docs.puppetlabs.com/guides/platforms.html>. Luettu: 10.3.2016

Puppet Labs 2012d, Big Picture. Luettavissa: https://projects.puppetlabs.com/projects/puppet/wiki/Big_Picture. Luettu: 10.3.2016

Puppet Labs 2012e, Architecture. Luettavissa: <http://docs.puppetlabs.com/puppet/3.7/reference/architecture.html>. Luettu: 10.3.2016

Puppet Labs 2012f, Language: Basics. Luettavissa:

http://docs.puppetlabs.com/puppet/latest/reference/lang_summary.html. Luettu 10.3.2016

Puppet Labs 2012g, Language: Classes. Luettavissa:

https://docs.puppetlabs.com/puppet/latest/reference/lang_classes.html. Luettu 1.4.2016

Puppet Labs 2012h, Language: Resources. Luettavissa:

https://docs.puppetlabs.com/puppet/latest/reference/lang_resources.html. Luettu 1.4.2016

Puppet labs 2012i, Background Reference: SSL and Related Topics. Luettavissa:

<https://docs.puppetlabs.com/background/ssl/index.html>. Luettu 1.4.2016

Puppet Labs 2014, PUP-1320: "Caught TERM; calling stop". Luettavissa:

<https://tickets.puppetlabs.com/browse/PUP-1320>. Luettu 10.2.2016

Turnbull, J. 2008, Pulling Strings with Puppet: Configuration Management Made Easy. Apress. New York.

Ubuntu Wiki 2014, SSSD. Luettavissa:

<https://wiki.ubuntu.com/Enterprise/Authentication/sssd>. Luettu: 18.3.2016.

Wikipedia 2016, List of LDAP software. Luettavissa:

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_LDAP_software. Luettu 1.4.2016.

Liitteet

Liite 1. /etc/puppet/manifests/site.pp

```
#/etc/puppet/manifests/site.pp  
node default {  
}  
  
node 'linux-z5en.suse' {  
include sled12ldap  
}
```

Liite 2. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/init.pp

```
#/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/init.pp  
class sled12ldap {  
include ldap_packages  
include ldap_configuration  
include ldap_services  
}
```

Liite 3. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_packages.pp

```
#/etc/puppet/modules/sled12ldap/manifest/ldap_packages.pp  
class ldap_packages {  
$packages = [ 'openldap2-client', 'yast2-ldap', 'nss_ldap', 'pam_ldap', 'sssd-ldap', 'sssd' ]  
package { $packages: ensure => 'installed' }  
}
```

Liite 4. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_configuration.pp

```
# /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_configuration.pp
```

```
class ldap_configuration {
```

```
$modulehome = "puppet:///modules/sled12ldap"
```

```
file { ["/etc/nsswitch.conf"] :
```

```
    source => "$modulehome/nsswitch.conf",
```

```
    mode => '0644',
```

```
    owner => 'root',
```

```
    group => 'root',
```

```
  }
```

```
file { ["/etc/pam.d/common-session"] :
```

```
    source => "$modulehome/pam/common-session",
```

```
    mode => '0644',
```

```
    owner => 'root',
```

```
    group => 'root',
```

```
    require => Package['sssd'],
```

```
  }
```

```
file { ["/etc/pam.d/common-password"] :
```

```
    source => "$modulehome/pam/common-password",
```

```
    mode => '0644',
```

```
    owner => 'root',
```

```
    group => 'root',
```

```
    require => Package['sssd'],
```

```
  }
```

```
file { ["/etc/pam.d/common-auth"] :
```

```
    source => "$modulehome/pam/common-auth",
```

```
    mode => '0644',
```

```
    owner => 'root',
```

```
    group => 'root',
```

```
    require => Package['sssd'],
```

```
  }
```

```

file { "/etc/pam.d/common-account" :
    source => "$modulehome/pam/common-account",
    mode => '0644',
    owner => 'root',
    group => 'root',
    require => Package['sssd'],
}

file { "/etc/sssds/sssds.conf" :
    source => "$modulehome/sssds/sssds.conf" ,
    mode => '0600',
    owner => 'root',
    group => 'root',
    require => Package['sssd'],
}

file { "/etc/sudoers" :
    source => "$modulehome/sudoers",
    mode => '0440',
    owner => 'root',
    group => 'root',
}

}

```

Liite 5. /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_services.pp

```
# /etc/puppet/modules/sled12ldap/manifests/ldap_services.pp
```

```
class ldap_services {  
    service { "sssd":  
        ensure => running,  
        enable => true,  
        subscribe => File["/etc/sss/sss.conf"],  
    }  
    service {"nscd":  
        ensure => stopped,  
        enable => false,  
    }  
}
```

Liite 6. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/nsswitch.conf

```
#  
# /etc/nsswitch.conf  
#  
# An example Name Service Switch config file. This file should be  
# sorted with the most-used services at the beginning.  
#  
# The entry '[NOTFOUND=return]' means that the search for an  
# entry should stop if the search in the previous entry turned  
# up nothing. Note that if the search failed due to some other reason  
# (like no NIS server responding) then the search continues with the  
# next entry.  
#  
# Legal entries are:  
#  
#   compat          Use compatibility setup  
#   nisplus         Use NIS+ (NIS version 3)  
#   nis             Use NIS (NIS version 2), also called YP  
#   dns             Use DNS (Domain Name Service)  
#   files           Use the local files  
#   [NOTFOUND=return] Stop searching if not found so far  
#
```

 # For more information, please read the nsswitch.conf.5 manual page.

#

 # passwd: files nis

 # shadow: files nis

 # group: files nis

passwd: compat sss

group: compat sss

hosts: files mdns_minimal [NOTFOUND=return] dns

networks: files dns

services: files

protocols: files

rpc: files

ethers: files

netmasks: files

netgroup: files nis

publickey: files

bootparams: files

automount: files nis sss

aliases: files

passwd_compat: files

group_compat: files

sudoers: files sss

Liite 7. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-session

```
#%PAM-1.0
#
# This file is autogenerated by pam-config. All changes
# will be overwritten.
#
# Session-related modules common to all services
#
# This file is included from other service-specific PAM config files,
# and should contain a list of modules that define tasks to be performed
# at the start and end of sessions of *any* kind (both interactive and
# non-interactive
#
session optional    pam_mkhomedir.so
session required    pam_limits.so
session required    pam_unix.so    try_first_pass
session optional    pam_sss.so
session optional    pam_umask.so
session optional    pam_systemd.so
session optional    pam_gnome_keyring.so    auto_start only_if=gdm,gdm-
password,lxdm,lightdm
session optional    pam_env.so
```

Liite 8. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-password

```
#%PAM-1.0
#
# This file is autogenerated by pam-config. All changes
# will be overwritten.
#
# Password-related modules common to all services
#
# This file is included from other service-specific PAM config files,
# and should contain a list of modules that define the services to be
# used to change user passwords.
#
password    requisite    pam_cracklib.so
password    optional    pam_gnome_keyring.so  use_authtok
password    sufficient    pam_unix.so    use_authtok nullok shadow try_first_pass
password    required    pam_sss.so    use_authtok
```

Liite 9. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-auth

```
#%PAM-1.0
#
# This file is autogenerated by pam-config. All changes
# will be overwritten.
#
# Authentication-related modules common to all services
#
# This file is included from other service-specific PAM config files,
# and should contain a list of the authentication modules that define
# the central authentication scheme for use on the system
# (e.g., /etc/shadow, LDAP, Kerberos, etc.). The default is to use the
# traditional Unix authentication mechanisms.
#
auth    required    pam_env.so
auth    optional    pam_gnome_keyring.so
auth    sufficient    pam_unix.so    try_first_pass
auth    required    pam_sss.so    use_first_pass
```


Liite 10. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/pam/common-account

```
#%PAM-1.0
#
# This file is autogenerated by pam-config. All changes
# will be overwritten.
#
# Account-related modules common to all services
#
# This file is included from other service-specific PAM config files,
# and should contain a list of the accountorization modules that define
# the central access policy for use on the system. The default is to
# only deny service to users whose accounts are expired.
#
account requisite    pam_unix.so    try_first_pass
account sufficient   pam_localuser.so
account required     pam_sss.so     use_first_pass
```

Liite 11.

Liite 11. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sss/sss.conf

```
[sss]
config_file_version = 2
services = nss, pam, sudo
domains = puppet.com
[nss]
filter_users = root
filter_groups = root
[pam]
[domain/puppet.com]
id_provider = ldap
auth_provider = ldap
ldap_schema = rfc2307bis
cache_credentials = true
ldap_uri = ldap://puppet.com
ldap_search_base = dc=puppet,dc=com
ldap_tls_reqcert = never
sudo_provider = ldap
ldap_sudo_search_base = ou=sudoers,dc=puppet,dc=com
```

Liite 12. /etc/puppet/modules/sled12ldap/files/sudoers

```
## sudoers file.
##
## This file MUST be edited with the 'visudo' command as root.
## Failure to use 'visudo' may result in syntax or file permission errors
## that prevent sudo from running.
##
## See the sudoers man page for the details on how to write a sudoers file.
##

##
## Host alias specification
##
## Groups of machines. These may include host names (optionally with wildcards),
## IP addresses, network numbers or netgroups.
# Host_Alias  WEBSERVERS = www1, www2, www3

##
## User alias specification
##
## Groups of users. These may consist of user names, uids, Unix groups,
## or netgroups.
# User_Alias  ADMINS = millert, dowdy, mikef

##
## Cmnd alias specification
##
## Groups of commands. Often used to group related commands together.
# Cmnd_Alias  PROCESSES = /usr/bin/nice, /bin/kill, /usr/bin/renice, \
#                /usr/bin/pkill, /usr/bin/top

##
## Defaults specification
##
## Prevent environment variables from influencing programs in an
## unexpected or harmful way (CVE-2005-2959, CVE-2005-4158, CVE-2006-0151)
Defaults always_set_home
```

```

## Path that will be used for every command run from sudo
Defaults secure_path="/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:/bin"

Defaults env_reset

## Change env_reset to !env_reset in previous line to keep all environment variables
## Following list will no longer be necessary after this change

Defaults env_keep = "LANG LC_ADDRESS LC_CTYPE LC_COLLATE
LC_IDENTIFICATION LC_MEASUREMENT LC_MESSAGES LC_MONETARY
LC_NAME LC_NUMERIC LC_PAPER LC_TELEPHONE LC_TIME LC_ALL LANGUAGE
LINGUAS XDG_SESSION_COOKIE"

## Comment out the preceding line and uncomment the following one if you need
## to use special input methods. This may allow users to compromise the root
## account if they are allowed to run commands without authentication.
#Defaults env_keep = "LANG LC_ADDRESS LC_CTYPE LC_COLLATE
LC_IDENTIFICATION LC_MEASUREMENT LC_MESSAGES LC_MONETARY
LC_NAME LC_NUMERIC LC_PAPER LC_TELEPHONE LC_TIME LC_ALL LANGUAGE
LINGUAS XDG_SESSION_COOKIE XMODIFIERS GTK_IM_MODULE QT_IM_MODULE
QT_IM_SWITCHER"

## Do not insult users when they enter an incorrect password.
Defaults !insults

##

## Uncomment to enable logging of a command's output, except for
## sudoreplay and reboot. Use sudoreplay to play back logged sessions.
# Defaults log_output
# Defaults !/usr/bin/sudoreplay !log_output
# Defaults !/sbin/reboot !log_output

## In the default (unconfigured) configuration, sudo asks for the root password.
## This allows use of an ordinary user account for administration of a freshly
## installed system. When configuring sudo, delete the two
## following lines:
#Defaults targetpw # ask for the password of the target user i.e. root
#ALL ALL=(ALL) ALL # WARNING! Only use this together with 'Defaults targetpw!'

##

## Runas alias specification

```

##

##

User privilege specification

##

root ALL=(ALL) ALL

Uncomment to allow members of group wheel to execute any command

 # %wheel ALL=(ALL) ALL

Same thing without a password

 # %wheel ALL=(ALL) NOPASSWD: ALL

Read drop-in files from /etc/sudoers.d

(the '#' here does not indicate a comment)

#includedir /etc/sudoers.d